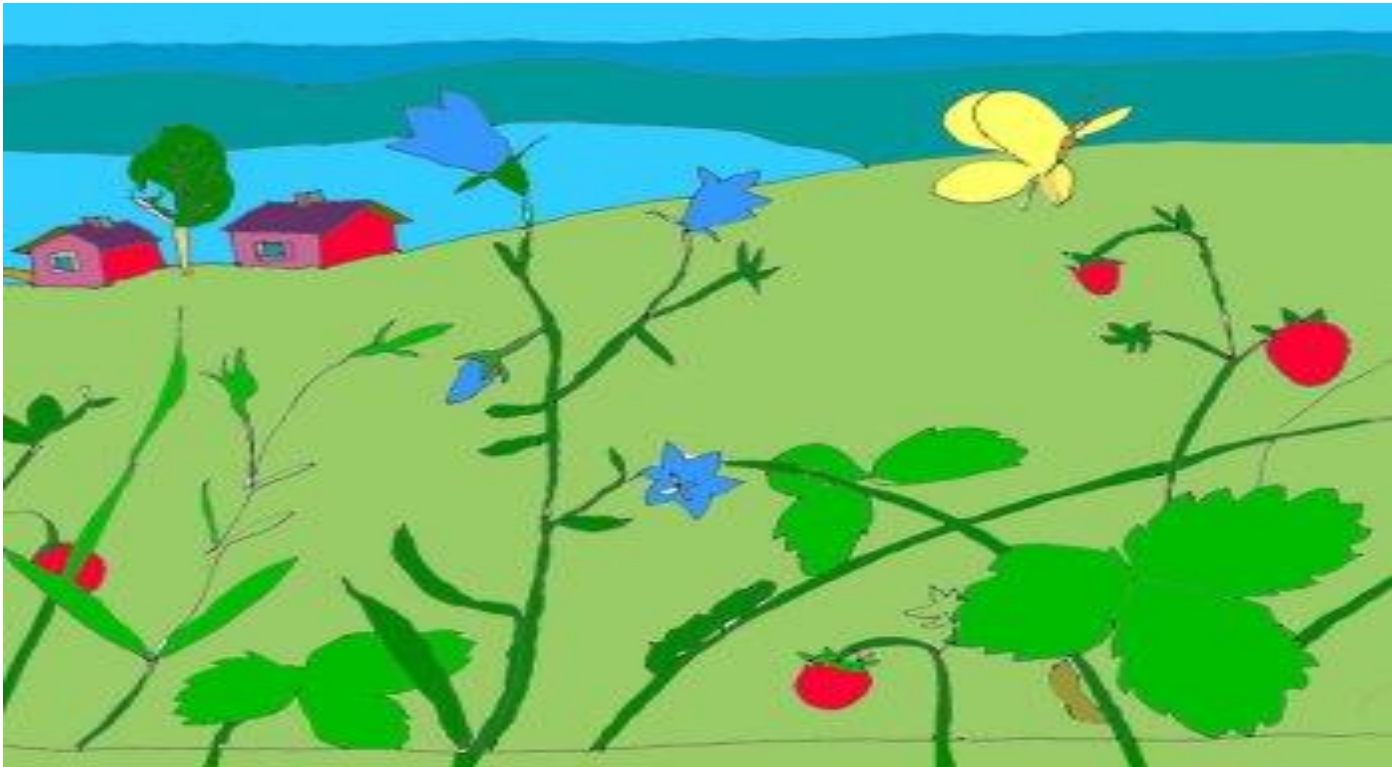

2. Mikä vahvistaa muistisairasta, mikä ei?

VAHVISTAVA VUOROVAIKUTUS JA IDENTITEETIN TUKEMINEN

Mihin vahvistava vuorovaikutus pohjautuu?

Huomioidaan ...

- hänen tarpeensa
- hänen todellisuutensa
- hänen persoonansa
- hänen vastaanottokykynsä
- hänen voimavaransa
- hänen ihmisyytensä

Ihmisen voi huomioda havainnoimalla esimerkiksi tähän tapaan

- Hänen mielessään on vanha tapahtuma, jossa hän ei saanut arvostusta
- Hän on hiljainen ihminen ja tarvitsee rauhaa
- Hän ei kestä liikaa puhetta ja meteliä
- Hänellä on voimavaroja vielä monenlaiseen tekemiseen, mutta hän tarvitsee rohkaisua
- Hänelle olisi hyväksi, ettei hän jää kokonaan kaikesta syrjään siksi, että haluaa vetäytyä

Vahvistava vuorovaikutus

- 1. Arvokkuus:** Kohtele aikuisena.
- 2. Minuus:** Selvität toiveet ja mieltymykset.
- 3. Hyväksy ihmisenä:** Kiitä, kehu ja hyväksy.
- 4. Tarjoa läheisyyttä:** Katse, kosketus, huumori.
- 5. Vahvista yhteenkuuluvuutta:** Naurakaa, tehkää yhdessä, auta häntä olemaan kohtelias

Vahvistava vuorovaikutus (jatkoa)

6. Mukaudu: Lohduta ja rauhoita, luo turvaa, etsi rytmi, ennakoi tilanteita

7. Ymmärrä: Kohtaa hänen todellisuutensa tässä tilanteessa

8. Tarjoa apua hänelle: Tarjoa apuasi, opasta tahdikkaasti

9. Tue toimintaa, hallinnantunnetta: Ota mukaan, anna tehdä itse, keksikää tekemistä

Muistisairaus voi vielä ihmiseltä arvon

Ajatellaan, että hän

- ei huomaa eikä ymmärrä, joten ei huolehdi hänen siisteydestään eikä ulkonäöstä
- ei muista kuitenkaan, joten hänelle ei kerrota asioita
- ei osaa päättää, joten häneltä ei kysytä
- ei tiedä, mitä syö, eikä valita, joten hän saa vakaumuksensa vastaista ruokaa
- ei enää välitä yksityisyydestä, joten ei huolehdi siitä fyysisten toimenpiteiden yhteydessä.

(Anneli Sarvimäki)

Mitä voi tehdä, jotta auttaja ei...

- huijaa
- estä
- holhoa
- uhkaile
- luokittele
- vyörytä
- kiistä
- karkota
- esineellistä
- puhu ohi
- pakota
- sivuuta
- syytä
- tunkeudu
- pilkkaa
- halveksi

Kun ihminen on muistisairas, on

epäkohteliasta korjata, oikoa,
nolata, holhota, sivuuttaa,
keskeyttää, pilkata,
naureskella, pakottaa,
aliarvioida, kysyä ”miksi?”,
väitellä ja riidellä

kohtuutonta kysyä syitä,
opettaa, palauttaa ”maan
pinnalle”, odottaa loogisuutta

IDENTITEETIN TUKEMINEN

- kuka olen –kysymys tarkoittaa monia asioita
- muistisairaahan ihmisen käsitys itsestä heikkenee monesta syystä: lähimuisti, ympäristö, yhteyksien puute.
- **ihmiselle rakennetaan keskustellen ja myötäillen myönteinen käsitys hänestä itsestään joka päivä uudelleen.**

Miten tuet muistisairaahan ihmisen identiteettiä?

- **Selvitä ja palauta mieleiset roolit, taidot, kyvyt, harrastukset, elämänasenteet ja -kokemukset**
- Johdata keskustelu tunteiden tasolle
- Kysy, miltä tuntui, miten selvisit, miten asiat tehtiin, millaista oli?
- Kuuntele sitä, mistä hän puhuu ja puhukaa siitä
- Kuule myös rivien välistä, mitä hän viestittää
- Hyväksy myös ”väärin” muisttetut ja koetut asiat
- Keskustelkaa siitä, mistä hän haluaa puhua
- **Selvitä ja palauta mieleiset roolit, taidot, kyvyt, harrastukset, elämänasenteet ja -kokemukset**

*Tunteita ei tarvitse analysoida, ihmistä ei tarvitse
"parantaa" tai muuttaa, vain olla hyväksyvästi läsnä
häntä varten tässä hetkessä.*

Lähteet

Käypähoitosuositus: Taulukko 17. Käyttösoireiden lääkkeettömiä hoitomahdollisuuksia.

<http://www.kaypahoito.fi/web/kh/suosituksset/suositus?id=hoi50044#s22>